

31.10.2012

EU:n puutavara-asetusta aletaan soveltaa maaliskuussa 2013

Euroopan unioni haluaa estää laittoman puutavaran ja siitä jalostettujen tuotteiden saapumisen ja käytön EU:n alueella. Laittomalla puutavaralla tarkoitetaan alkuperämaassa kansallisten lakien vastaisesti hakattua, kuljetettua tai myytyä puuta ja puutuotteita. EU:n puutavara-asetusta (EUTR 995/2010) aletaan soveltaa jäsenmaissa 3. maaliskuuta 2013.

EU:n puutavara-asetus perustuu metsälainsäädännön soveltamisen valvontaa, metsähallintoa ja puukauppaa koskevaan EU:n toimintaohjelmaan (FLEGT, Forest Law Enforcement, Governance and Trade). Suomessa Maaseutuvirasto tulee tekemään asetuksen soveltamiseen liittyviä viranomaistehtäviä. Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee parhaillaan soveltamista koskevaa kansallista lainsäädäntöä.

Keitä puutavara-asetus koskee ja mihin sitä sovelletaan?

Puutavara-asetusta sovelletaan sekä EU:n alueella hakattuun että EU:n alueelle tuotuun puutavaraan. EU:n lainsäädäntö asettaa puutavaran ja puutuotteiden maahantuojat ja myyjät vastuulliseen asemaan. Puutavaran ja puutuotteiden saapuessa ensimmäistä kertaa EU:n markkinoille toimittajalla on velvollisuus varmistaa, ettei mukana ole tuotteita, joiden valmistuksessa on käytetty laittomaksi luokiteltua raaka-ainetta. Asetus koskee EU:n markkinoille ensi kertaa saapuvan puutavaran ja puutuotteiden maahantuojia eli toimijoita sekä EU:n sisällä puutavaralla ja puutuotteilla kauppaa käyviä.

Asetusta sovelletaan sekä raakapuuhun että puusta valmistettuihin tuotteisiin kuten esimerkiksi vaneriin, kartonkiin, huonekaluihin, massaan ja paperiin. Asetusta ei sovelleta kierrätettyihin tuotteisiin, rottinkiin, bambuun tai painettuun paperiin, kuten kirjoihin, aikakauslehtiin ja sanomalehtiin.

Mitä asetus velvoittaa tekemään?

Puutavaran ja puutuotteiden maahantuojien eli toimijoiden on käytettävä asianmukaisen huolellisuuden järjestelmää (due diligence system, dds) toimittaessaan puutuotteita EU:n markkinoille. Asianmukaisen huolellisuuden järjestelmä sisältää asetuksessa määriteltyjä menettelyjä ja toimenpiteitä. Niiden avulla voidaan minimoida riski sille, että laittomasti korjattua puutavaraa tai laittomasti korjatusta puusta valmistettuja tuotteita asetetaan EU:n markkinoille. Toimijan on kerättävä tietoa tuotteesta, sen lähteistä ja laillisuudesta. Tietojen perusteella toimijan on tehtävä riskinarviointi ja tarvittaessa riittävät toimenpiteet riskin vähentämiseksi.

Toimija voi käyttää omaa järjestelmäänsä tai Euroopan komission hyväksymien valvontaorganisaatioiden tarjoamia järjestelmiä. Toimijan on ylläpidettävä ja arvioitava asianmukaisen huolellisuuden järjestelmäänsä säännöllisesti, ellei toimija käytä jonkin valvontaorganisaation tarjoamaa järjestelmää.

Varmistaakseen alkuperän jäljittämisen puutavaralla ja puutuotteilla kauppaa käyvien on pidettävä kirjaa toimittajistaan ja asiakkaistaan. Tiedot toimittajista ja asiakkaista on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan.

Asetuksen valvonta ja seuraamukset

Jokainen EU-jäsenmaa nimeää toimivaltaisen viranomaisen, joka valvoo asetuksen noudattamista. Suomessa toimivaltaiseksi viranomaiseksi puutavara-asetuksen toimeenpanossa on nimetty Maaseutuvirasto.

EU-jäsenmaat päättävät myöhemmin lainrikkomisen seuraamuksista. Asetuksen mukaan mahdollisia ovat esimerkiksi sakot, puun ja puutavaran takavarikointi ja tuontilupien menetys.

Laittoman puutavaran ja puutuotteiden käyttö on merkittävä ja kasvava ongelma maailmanlaajuisesti. Vaikutukset ovat biologisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia. Laittomat hakkuut vaikuttavat huomattavasti metsäkatoon, ilmastonmuutokseen ja biologisen monimuotoisuuden vähenemiseen. Ne heikentävät myös lakeja noudattavien toimijoiden kilpailuasemaa sekä viejä- että tuojamaissa ja aiheuttavat valtioille huomattavia tulonmenetyksiä. Lisäksi ne ovat esteenä kestäväälle kehitykselle kehitysmaissa, niiden avulla rahoitetaan aseellisia selkkauksia ja niihin saattaa myös liittyä vakavia ihmisoikeusloukkauksia.

Lisätietoa Maaseutuvirastosta:

Ylitarkastaja Marko Lehtosalo, 020 7725 825

Ylitarkastaja Juha Riippi, 020 7725 765

Sähköposti: etunimi.sukunimi@mavi.fi

[Tietoa asetuksesta Maaseutuviraston sivustolla](http://www.mavi.fi/fi/index/eutr.html)

(<http://www.mavi.fi/fi/index/eutr.html>)

[Puutavara-asetus \(EU 995/2010\) Euroopan komission sivustolla](http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm)

(http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm)

[Komission täytäntöönpanoasetus \(EU 607/2012\)](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:177:0016:0018:FI:PDF)

(<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:177:0016:0018:FI:PDF>)